

УДК 94(477)

Павлюк В. – ст. гр. СП-12

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЗАЄМИН УНДО ТА ОУН В СЕРЕДИНІ 1930-х рр.

Науковий керівник: к.і.н., ст. викл. Потіха О.Б.

Pavlyuk V.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

SOME ASPECTS OF RELATIONSHIPS UNDO AND OUN in 1930

Supervisor: Potikha O.

Ключові слова: Українське національно-демократичне об'єднання, Організація українських націоналістів

Key words: Ukrainian National Democratic Alliance, the Organization of Ukrainian Nationalists

В першій половині 1930-х рр. в західноукраїнському суспільстві на перший план висунулися дві політичні сили – Українське національно-демократичне об'єднання (УНДО) та Організація українських націоналістів (ОУН). УНДО прагнуло здійснити національне визволення легальним парламентським шляхом, а ОУН стояла на позиціях революційної боротьби.

Спешу лідери обох політичних організацій Д. Левицький (УНДО) та Є. Коновалець (ОУН) напередодні виборів до польського парламенту восени 1930 р. вели переговори про висунення спільних кандидатів до виборчих списків. Проте, невдовзі ОУН остаточно відмовилася від легальності і зосередилася на підпільній роботі. Взаємини УНДО і ОУН не переросли в тісну співпрацю.

Восени 1930 р. з ініціативи ОУН розпочалися саботажі проти польської адміністрації. Наслідком таких дій стала пацифікація – «вмиротворення» – каральна операція польської влади проти українського населення. Саботажні дії ОУН засудило УНДО та інші легальні українські політичні партії. Невдовзі, у вересні 1931 р. на Львівщині оунівцями було вбито відомого польського політика Т. Голувка, який був прихильником польсько-українського порозуміння. Націонал-демократи різко засудили такі дії ОУН. Д. Левицький на засіданнях польського сейму неодноразово відмежовувався від ОУН та її «терористичних» методів діяльності. Під тиском масових репресій та Голодомору 1932–1933 рр. в радянській Україні оунівці організували в жовтні 1933 р. замах на секретаря генерального консульства СРСР у Львові О. Майлова. Ця подія стала ще одним кроком на шляху відчуження ОУН та УНДО. В червні 1934 р. за рішенням керівництва ОУН у Варшаві було вчинено замах і смертельно поранено міністра внутрішніх справ Польщі Б. Перацького, який був відповідальним за пацифікацію. УНДО не забарилось із критикою цієї акції ОУН.

Таким чином, екстремістська тактика ОУН провокувала масові урядові репресії проти українського національного руху. Керівництво УНДО та інших українських партій вважали своєю метою боротьбу за автономію Західної України демократичним шляхом, тоді як ОУН боролася за соборну і незалежну Україну силовими засобами національної революції, викликаючи тим самим репресивні акції протидії терористам.